

1. Nu există nicio reglementare care să stabilească modalitatea în care pietonii trebuie să traverseze pe marcajul pietonal. Însă, în situația în care aceștia prin modalitatea în care aleg să o facă contribuie la producerea rezultatului periculos, se impune a fi reținută contribuția acestora sub forma unei culpe comune,

Accidentul rutier s-a produs atât ca urmare a conduitei victimei care s-a angajat în traversarea drumului public, pe marcajul pietonal, fără o asigurare corespunzătoare și în fugă, cât și din cauza deplasării autoturismului condus de către inculpatul sold. HCG cu o viteză mult superioară celei admise pe acel segment de drum.

2. Autorul faptului prejudiciabil va putea fi obligat la dezdăunare numai în raport cu „contribuția” sa la producerea prejudiciului, pentru restul de daună fiind răspunzătoare victima, ca urmare a acțiunii sau inacțiunii sale concurențiale.

3. Dată fiind natura prejudiciului care le generează, practica judiciară și literatura de specialitate au subliniat că nu există criterii precise pentru cuantificarea daunelor morale, respectiv că problema stabilirii despăgubirilor morale nu trebuie privită ca o cuantificare economică a unor drepturi și valori nepatrimoniale (cum ar fi demnitatea, onoarea, ori suferința psihică încercată de cel ce le pretinde), ci ca o evaluare complexă a aspectelor în care vătămările produse se exteriorizează, supusă puterii de apreciere a instanțelor de judecată.

Deși stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu nepatrimonial include o doză de aproximare, instanța trebuie să aibă în vedere o serie de criterii, cum ar fi: *consecințele negative suferite de cel în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială.*

Totodată, instanța trebuie să stabilească un anumit echilibru între prejudiciul moral suferit și despăgubirile acordate, în măsură să permită celui prejudiciat anumite avantaje care să atenueze suferințele morale, fără a se ajunge însă în situația îmbogățirii fără just temei.

(Decizia Penală nr.44/14 mai 2025)

Prin sentința penală nr. 137/04.12.2024 pronunțată de Tribunalul Militar Cluj în dosarul nr. 47/752/2024 s-au hotărât următoarele:

În temeiul art. 396 alin. 1, 2 C.p.p., art. 14 C.p.p. **a fost condamnat inculpatul soldat HCG, încadrat în funcția de soldat profesionist la Secția de Pompieri Vișeu de Sus din cadrul Inspectoratului pentru Situații de Urgență ”Gheorghe Pop de Băsești” jud. Maramureș, pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă prev. de art. 192 alin. 1 și alin. 2 C.p. la o pedeapsă de 3 ani închisoare.**

În temeiul art. 91, art. 92 C.p. s-a dispus suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei de 3 ani închisoare pe durata termenului de supraveghere de **3 ani**, care se calculează de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri.

În temeiul art. 67 alin. 1 și 2 C.p. s-a aplicat inculpatului soldat HCG pedeapsa complementară, a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. **66 alin. 1 lit. i C.p.** și anume: dreptul de a conduce orice categorie de autovehicule; pe o durată de **3 ani**, pedeapsă ce se va executa în condițiile art. 68 alin. 1 lit. b C.P.

În temeiul art. 65 C.p. s-a aplicat inculpatului soldat HCG pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. i C.p. și anume: dreptul de a conduce orice categorie de autovehicule; pedeapsă ce se va executa în condițiile art. 65 alin. 3 C.p.

În temeiul art. 93 alin. 1 C.p. s-a dispus obligarea inculpatului soldat HCG la următoarele măsuri de supraveghere:

- a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune Maramureș, la datele fixate de acesta;
- b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
- c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile;
- d) să comunice schimbarea locului de muncă;
- e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În temeiul art. 93 alin. 2 lit. b C.p. s-a dispus ca inculpatul HCG să execute următoarea obligație: să frecventeze **unul sau mai multe programe** de reintegrare socială derulat de către serviciul de probațiune sau organizat în colaborare cu instituții din comunitate.

În temeiul art. 93 alin. 3 C.p. s-a dispus ca pe parcursul termenului de supraveghere, inculpatul HCG să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de **100 de zile** la Primăria com. Săcel, jud. Maramureș sau Primăria orașului Vișeu de Sus, jud. Maramureș.

În temeiul art. 404 alin. 2 C.p.p. s-a atras atenția inculpatului asupra cazurilor de revocare a suspendării executării pedepsei sub supraveghere ca urmare a încălcării prevederilor art. 96 C.p.

În temeiul art. 576 alin. 1 C.proc.pen., un exemplar al prezentei hotărâri s-a comunicat Serviciului de Probațiune Maramureș.

În temeiul art. 114 alin. 1 lit.b din OUG 195/2002, la rămânerea definitivă a prezentei hotărâri judecătorești, se comunică un exemplar și către organul de poliție competent în vederea anulării permisului de conducere al inculpatului.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă MI (soț supraviețuitor)** și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 50.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale și a sumei de 11.948 lei cu titlu de daune materiale (cheltuielile de înmormântare).

În temeiul art.397 raportat la art.25 C.pr.pen.precum și art.1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă PI (sora defunctei)**, în nume propriu, și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 20.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă LI** în nume propriu, și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 20.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă DAA (sora defunctei)** în nume propriu, și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala

București la plata către această parte civilă a sumei de 20.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă LV (fratele defunctei)** în nume propriu, și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 20.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă FVI (fiica defunctei)**, și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 30.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă MIG (fiul defunctei)**, și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 30.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă FDI (fiica defunctei)**, și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 30.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă MME (fiica defunctei)**, și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 30.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale și a sumei de 646,96 euro cu titlu de daune materiale (contravaloarea bilet de avion).

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă MPA (fiul defunctei)**, și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 30.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă FCE (nepot defunctă)**, prin reprezentant legal FVI și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 15.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de

partea civilă MLI (nepot defunctă), prin reprezentant legal MIG și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 15.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă FCI (nepot defunctă)**, prin reprezentant legal FDI și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 15.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 raportat la art. 25 C.proc.pen. precum și art. 1349, 1357, 1381, 1385, 1386, 1387, 1388, 1391, 1393 și 1489 C.civ., **s-a admis în parte acțiunea civilă** formulată în cauză de **partea civilă FDM (nepot defunctă)**, prin reprezentant legal FDI și a fost obligată partea responsabilă civilmente SC EUROINS România Asigurare – Reasigurare SA prin lichidator judiciar CITR Filiala București la plata către această parte civilă a sumei de 15.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) cu titlu de daune morale.

S-a respins cererea formulată de acordare a daunelor cu privire la părțile civile PI, LI, DAA și LV, formulate în calitate de moștenitori ai defunctului LM, tatăl victimei MM.

În temeiul art. 398, art. 274 C.p.p. a fost obligat inculpatul la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat în sumă de 3000 lei (din care suma de 2142,80 lei reprezintă cheltuielile din faza de urmărire penală.)

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul emis în dosar nr. 471/P/2022 al Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar Cluj, înregistrat pe rolul acestei instanțe sub nr. 47/752/2024 la data de 26.03.2024, s-a dispus în conformitate cu prevederile art.327 alin.(1) lit.a C.pr.pen. trimiterea în judecată în stare de libertate a inculpatului soldat HCG din cadrul I.S.U. Maramureș - S.P. Vișeu de Sus , pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, faptă prev. de art. 192 alin. (1) și alin. (2) din Codul penal.

În actul de sesizare, sub aspectul stării de fapt, s-a reținut în esență că inculpatul, la data de 11.07.2022, în jurul orei 05:45, a condus autoturismul marca Audi, cu nr. de înmatriculare MM, pe DJ 186, în loc. Bârsana (pe direcția Strâmtura- Bârsana) și a lovit pietonul MM care se angajase să traverseze strada, în dreptul trecerii de pietoni, în limitele marcatului pietonal, rezultând decesul acesteia. S-a reținut că viteza autoturismului Audi condus de inculpat în momentul lovirii victimei a fost de 70 km/h, deși acesta avea obligația legală de a reduce viteza de deplasare până la 30 de km /h în localitate atunci când se află un pieton în apropierea trecerii de pietoni (art.123 lit. h din HG.1391/2006) și de a acorda prioritate de trecere (art.135 lit. h din HG.1391/2006).

Prin încheierea de ședință din camera de consiliu nr. 16 din data de 08.05.2024, definitivă, judecătorul de cameră preliminară a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecății.

La primul termen de judecată, cu procedura legal îndeplinită, ulterior citirii în extras în baza art. 374 C.p.p. a actului prin care s-a dispus începerea judecății, față de manifestarea expresă de voință a inculpatului, prima instanță a procedat la judecarea cauzei în procedura comună.

Analizând materialul probator administrat în cursul procesului penal prima instanță a reținut următoarele:

În fapt: La data de 11.07.2022, în jurul orei 05:45, inculpatul HCG a condus autoturismul marca Audi, cu nr. de înmatriculare MM-99-SOD, pe DJ 186, în loc. Bârsana și a lovit pietonul

MM, care se angajase să traverseze strada în dreptul trecerii de pietoni, în limitele marcajului pietonal.

Mai precis, la data de 11.07.2022, în jurul orei 05.30, victima MM se deplasa pe partea stângă a DJ 186 din localitatea Bârsana, pe direcția Strâmtura-Bârsana, împreună cu colega de serviciu PI, prin dreptul imobilului 278 spre trecerea de pietoni, cu intenția de a trece pe partea dreaptă a drumului, unde se afla stația de autobuz. De precizat faptul că cele două persoane erau angajate la SC A SRL Sighetu Marmăției, iar autobuzul societății le prelua din stația de autobuz pentru a le duce la serviciu.

Fiind în dreptul trecerii de pietoni, cele două persoane s-au angajat să treacă strada, cu precizarea că numita PI a întârziat puțin de câteva secunde să traverseze, iar victima MM s-a angajat în traversarea drumului public, moment în care a fost lovită de către autoturismul condus de inculpatul HCG, marca Audi, cu nr. de înmatriculare MM. Impactul a avut loc în zona limitei dinspre Strâmtura a marcajului pietonal.

Victima a decedat în urma leziunilor suferite astfel cum a rezultat din raportul de expertiză medico-legală nr.1104/201/2022 din data de 04.04.2023 emis de Serviciul de Medicină Legală Maramureș, care a stabilit faptul că moartea numitei MM a fost violentă și s-a datorat leziunilor traumatice produse prin lovire-proiectare-cădere în cadrul unui poli traumatism prin accident rutier.

Conform raportului de expertiză criminalistică nr.159/04.09.2023 evenimentul rutier a avut loc pe un segment de drum destinat traversării pietonale, astfel că MM avea prioritate. Impactul a avut loc în zona limitei dinspre Strâmtura a marcajului pietonal, fără a se putea preciza dacă pe marcaj sau la o distanță până la 2 metri anterior, dar chiar dacă impactul nu ar fi avut loc în limitele marcajului pietonal, ci anterior cu până la 2 metri, nu se poate afirma că inculpatul nu avea obligația de a acorda prioritate victimei, el neavând posibilitatea de a observa din poziția în care se afla în momentul declanșării stării de pericol poziția victimei în plan longitudinal al drumului raportată la marcajul pietonal, astfel că nu se poate afirma că traversarea a fost neregulamentară.

Analizând fotografiile efectuate la fața locului s-a putut observa cu ușurință faptul că anterior cu 2 metri față de trecerea de pietoni, pe sensul opus de mers al victimei, se afla un canal colector, ceea ce făcea imposibilă deplasarea pe acea porțiune, în contextul în care drumul pe care se deplasa victima era asfaltat și continua până în dreptul trecerii de pietoni, care facilita traversarea drumului către stația de autobuz amplasată în dreptul acesteia.

Expertul a analizat în mod detaliat imaginile surprinse de camerele de supraveghere ale stației de carburant SC PECO I SRL, stabilind și faptul că la momentul declanșării stării de pericol iminent autoturismul Audi se afla la o distanță de circa 62,5 m de locul impactului, motiv pentru care inculpatul putea evita producerea evenimentului rutier dacă ar fi frânat încă din momentul declanșării stării de pericol.

În cuprinsul expertizei, s-a precizat în mod judicios faptul că, pe acea porțiune de drum, viteza maximă admisă era de 30 de km/h, iar conducătorii auto erau avertizați aprioric, prin prezența indicatorului de informare, astfel că, dacă în momentul declanșării stării de pericol iminent viteza autoturismului era de 30 de km/h, **aceasta ar fi permis oprirea într-o poziție mult anterioară impactului.** De altfel, expertul a stabilit că inculpatul putea să oprească și dacă circula cu viteza de 70 km/h.

Prin declarația pe care a dat-o în faza de urmărire penală, inculpatul a declarat faptul că se afla la volanul autoturismului Audi, cu nr. de înmatriculare MM, pe DJ 186, iar la data de 11.07.2022 se îndrepta spre Baia Mare, fiind încadrat pompier la ISU Maramureș.

Acesta a precizat că la intrare în localitatea Bârsana avea viteza de 50 de km/h și a observat două persoane de sex feminin care se deplasau în aceeași direcție pe marginea drumului, iar la un

moment dat, fără să se asigure, o persoană a trecut strada în fugă, după trecerea de pietoni, la aproximativ 5 metri.

În autoturism, se mai aflau colegii lui de servici CAG și ICG care au susținut varianta inculpatului cu privire la faptul că victima se afla mult după trecerea de pietoni (aproximativ 5 metri) și a încercat să treacă în fugă drumul public, fără să se asigure.

Inculpatul nu a dorit să dea declarație în fața instanței de fond, uzând de dreptul la tăcere.

Fiind audiată în cauză, martora PI, care o însoțea pe victima MM a arătat că amândouă persoanele s-au angajat să treacă strada pe trecerea de pietoni, cu precizarea că martora a întârziat traversarea preț de câteva secunde, iar victima MM s-a angajat în traversarea drumului public, moment în care a fost lovită de către autoturismul condus de către inculpat. Martora a arătat în mod expres că victima a trecut pe trecerea de pietoni.

În faza de urmărire penală a fost audiată și partea civilă PI, sora victimei care a precizat faptul că în dimineața zilei de 11.07.2022, în jurul orei 05.50, a fost sunată de martora PI care i-a spus faptul că sora ei a fost lovită de o mașină pe trecerea de pietoni. Ajunsă la fața locului, a discutat cu autorul faptei care i-a precizat că ”nu a văzut-o” pe victimă.

Partea civilă MIG, fiul victimei, în declarația dată, a arătat că victima în mod obișnuit, în fiecare dimineață, pleca spre serviciul aflat în Sighetu Marmăției, fiind dusă cu mașina până în zona Peco, iar apoi trecea strada pe trecerea de pietoni spre a ajunge la stația de autobuz. În dimineața accidentului, acesta s-a deplasat la fața locului și a discutat cu PI, care i-a spus că victima a fost lovită pe trecerea de pietoni.

În cauză au mai fost audiați martorii CAG și ICG, colegi de serviciu ai inculpatului, care au susținut varianta inculpatului cu privire la faptul că victima se afla mult după trecerea de pietoni (aproximativ 5 metri) și a încercat să treacă în fugă drumul public fără să se asigure.

Analizând coroborat actele și lucrările dosarului, prima instanță a reținut următoarea stare de fapt :

La data de 11.07.2022, în jurul orei 05:45, inculpatul HCG a condus autoturismul marca Audi, cu nr. de înmatriculare MM, pe DJ 186, în loc. Bârsana și a lovit pietonul MM, care se angajase să traverseze strada în dreptul trecerii de pietoni, în limitele marcajului pietonal.

S-a reținut că victima a decedat în urma leziunilor suferite astfel cum rezultă din raportul de expertiză medico-legală nr.1104/201/2022 din data de 04.04.2023 emis de Serviciul de Medicină Legală Maramureș, care a stabilit faptul că moartea numitei MM a fost violentă și s-a datorat leziunilor traumatice produse prin lovire-proiectare-cădere în cadrul unui politraumatism prin accident rutier.

Din raportul de expertiză criminalistică nr.159/04.09.2023 emis de Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice Cluj a rezultat că viteza autoturismului Audi condus de inculpat în momentul lovirii victimei a fost de 70 km/h și că accidentul s-a produs din cauza deplasării inculpatului HCG cu o viteză superioară celei limită admisă pe acel segment de drum, viteză care nu i-a permis acordarea priorității de trecere a victimei MM, aflată în traversare pe trecerea de pietoni.

Pentru a reține în acest mod, instanța a avut în vedere că potrivit art.123 lit. h din HG.1391/2006, conducătorul autoturismului are obligația de a reduce viteza de deplasare până la 30 de km/h în localitate, atunci când se află un pieton în apropierea trecerii de pietoni, aspect pe care inculpatul nu l-a făcut.

Conform art. 135 lit. h din HG 1391/2006, conducătorul de vehicul este obligat să circule cu o viteză care să nu depășească 30 km/h în localități sau 50 km/h în afara localităților, la trecerile pentru pietoni nesemaforizate, semnalizate prin indicatoare și marcaje, când drumul public are cel mult o

bandă pe sens, iar pietonii aflați pe trotuar, în imediata apropiere a părții carosabile, intenționează să se angajeze în traversare, pietonul având prioritate de trecere.

Contrar susținerilor apărării, din procesul verbal de cercetare la fața locului, inclusiv planșele foto, s-a putut observa că după trecerea de pietoni din direcția de deplasare a celor două persoane de sex feminin se termină trotuarul, fiind o zonă greu accesibilă pietonal, iar stația de autobuz se află în proximitatea trecerii de pietoni vis-a-vis de aceasta, astfel că este lipsit de sens ca victima MM să treacă de trecerea de pietoni câțiva metri, pe o zonă neasfaltată, cu intenția de a trece strada pentru a ajunge la stația de autobuz. Din fotografiile efectuate la fața locului s-a observat că anterior cu 2 metri față de trecerea de pietoni, pe sensul opus de mers al victimei, se află un canal colector, ceea ce făcea imposibilă deplasarea pe acea porțiune, în contextul în care drumul pe care se deplasa victima era asfaltat și continua până în dreptul trecerii de pietoni, care facilita traversarea drumului către stația de autobuz amplasată în dreptul acesteia.

Instanța de fond a avut în vedere că potrivit raportului de expertiză criminalistică nr. 159/04.09.2023 evenimentul rutier a avut loc pe un segment de drum destinat traversării pietonale, astfel că MM avea prioritate.

S-a reținut în concordanță cu materialul probator administrat, faptul că impactul a avut loc în zona limitei dinspre Strâmtura a marcajului pietonal, fără a se putea preciza dacă pe marcaj sau la o distanță până la 2 metri anterior. S-a concluzionat în mod corect faptul că inclusiv în situația în care **impactul nu ar fi avut loc în limitele marcajului pietonal, ci anterior cu până la 2 metri, inculpatul avea obligația de a acorda prioritate victimei**, el neavând posibilitatea de a observa din poziția în care se afla în momentul declanșării stării de pericol poziția victimei în plan longitudinal al drumului raportată la marcajul pietonal, astfel că nu se poate afirma că traversarea a fost neregulamentară.

Nu în ultimul rând, expertul a analizat în mod detaliat **imaginile surprinse de camerele de supraveghere ale stației de carburant SC PECO I SRL**, stabilind și faptul că la momentul declanșării stării de pericol iminent autoturismul Audi se afla la o distanță de circa 62,5 m de locul impactului, motiv pentru care inculpatul putea evita producerea evenimentului rutier dacă ar fi frânat încă din momentul declanșării stării de pericol și dacă ar fi circulat în mod evident, cu viteza legală pe acel tronson de drum, de 30 km/h. Conform calculelor efectuate, în atare situație (dacă inculpatul ar fi circulat cu viteza legală de 30 km/h având în vedere că urma o trecere de pietoni semnalizată corespunzător), avea posibilitatea de a opri autoturismul în aproximativ 11 metri. Expertul a mai reținut faptul că inculpatul putea să evite producerea evenimentului rutier și la viteza de 70 km/h, însă trebuia să frâneze încă din momentul declanșării stării de pericol.

Instanța de fond a mai reținut că viteza de deplasare a autovehiculului din momentul impactului a fost de aproximativ 70 de km/h, dacă nu chiar ușor mai mare, conform actelor de la dosar, respectiv a planșelor foto cu privire la daunele autoturismelor în situația acroșării pietonilor la diferite valori de viteză.

Având în vedere situația de fapt reținută, instanța de fond a constatat că inculpatul nu a respectat dispozițiile legale prevăzute de art. 48 și art. 49 alin. 1 din OUG 195/2002 și 123 alin. 1 lit. h din HG nr. 1391/2006, respectiv art. 135 lit. h din același act normativ.

Astfel, art.48 din OUG 195/2002 prevede obligația conducătorului vehicul de a respecta regimul legal de viteză și de a o adapta în funcție condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții siguranță, prevedere care se coroborează cu art.49 alin.1, în care se prevede că „limita maximă de viteză în localități este de 50 km/h”.

Astfel, art. 123 alin. 1 lit. e din Regulamentul pentru aplicarea OUG nr. 195/2002 instituie obligativitatea conducătorului de vehicul de a circula cu o viteză care să nu depășească 30 km /h în localități sau 50 km/h în afara localităților în mai multe situații.

Conform art. 123 lit. h din HG.1391/2006, conducătorul autoturismului are obligația de a reduce viteza de deplasare până la 30 de km/h în localitate, atunci când se află un pieton în apropierea trecerii de pietoni, aspect pe care inculpatul nu l-a făcut.

Conform art. 135 lit. h din HG 1391/2006, conducătorul de vehicul este obligat să circule cu o viteză care să nu depășească 30 km/h în localității sau 50 km/h în afara localităților, la trecerile pentru pietoni nesemaforizate, semnalizate prin indicatoare și marcaje, când drumul public are cel mult o bandă pe sens, iar pietonii aflați pe trotuar, în imediata apropiere a părții carosabile, intenționează să se angajeze în traversare, pietonul având prioritate de trecere.

Instanța de fond a reținut culpa exclusivă în producerea accidentului rutier în sarcina inculpatului HCG. Nu s-a putut reține nicio culpă în sarcina victimei MM, care nu a făcut altceva decât să se angajeze în traversarea străzii, pe trecerea de pietoni.

Inclusiv în situația în care s-ar accepta varianta prezentată de inculpatul, că victima a traversat strada în fugă, fără să se asigure, sens în care inculpatul nu a mai avut timp să reacționeze; aceasta nu a putut fi avută în vedere deoarece inculpatul era obligat să circule cu viteza de 30 km/h în zona trecerii de pietoni și nu cu 70 km/h, cum rezultă din actele de la dosar. În plus, acesta avea timpul fiziologic necesar să încetinească, expertul indicând că inculpatul a avut la dispoziție 62,5 metri să oprească autoturismul și să evite astfel impactul inclusiv la viteza de 70 km/h.

Nu în ultimul rând, s-a reținut că victima se afla pe partea stângă a carosabilului și a început traversarea drumului evident din partea stângă, autoturismul condus de inculpat circulând pe partea dreaptă, astfel că nu s-a putut susține că victima a sărit în fața mașinii, ci aceasta a parcurs o bandă de circulație până a ajuns în dreptul autoturismului, timp în care militarul trebuia și putea să observe acest aspect.

În urma vizionării înregistrărilor de la dosarul cauzei, surprinse de către camerele de supraveghere de la stația peco din zonă, s-a observat că autoturismul condus de inculpat a circulat cu viteză superioară în interiorul localității și că victima s-a angajat în trecerea străzii, grăbind pasul într-adevăr pentru a trece mai repede drumul, probabil în momentul în care a observat autoturismul condus de militar. Din aceste imagini nu s-a observat în mod clar dacă victima se afla sau nu pe trecerea de pietoni, însă acest lucru a fost stabilit în urma probatoriului administrat la dosar, respectiv declarațiile martorei PI, care s-au coroborat cu restul materialului probator, anume planșele foto și raportul de expertiză întocmit în cauză.

În urma vizionării înregistrărilor a rezultat faptul că inculpatul cel mai probabil nu a observat deloc victima (sau a observat-o prea târziu), atenția sa nefiind concentrată la drum în acel moment, coroborat cu viteza mare a autoturismului au condus la acest eveniment tragic.

Pentru toate aceste considerente nu s-a putut dispune achitarea inculpatului, cum s-a solicitat de către apărarea sa.

Inculpatul putea preveni producerea evenimentului rutier dacă s-ar fi deplasat cu o viteză de 30 km/h (viteza maximă admisă pe acel segment de drum în condițiile în care urma o trecere de pietoni semnalizată corespunzător) valoare care, spune expertul, ar fi permis oprirea autoturismului în siguranță. Dacă inculpatul ar fi circulat cu o viteză de maximum 30 de km/h, putea să observe victima și să oprească autoturismul, chiar dacă acesta “alerga spre mașină” după cum a susținut apărarea inculpatului.

Instanța nu a putut ține seama de concluziile raportului de expertiză extrajudiciară depus la dosarul cauzei de către apărare în faza de urmărire penală (f.166-173 d.u.p. vol.1) deoarece nu se coroborează cu restul materialului probator administrat la dosar. În mod cert, în situația în care inculpatul ar fi circulat cu viteza legală de 30 km/h și nu ar fi observat victima, aceasta avea timpul necesar pentru a traversa strada, ori chiar dacă era surprinsă de autoturism, leziunile nu erau atât de grave.

Concluziile expertizei întocmite de către LIEC Cluj s-au coroborat cu toate celelalte probele ce au fost administrate, atât în faza de urmărire penală cât și în faza de judecată, astfel că nu există dubiu cu privire la calculele efectuate de expert.

Prima instanță nu a putut reține nici un grad de culpă a victimei deoarece inclusiv în situația în care ea ar fi traversat strada la cca. 2 metri înainte sau după de trecerea de pietoni, **inculpatul, fiind în zona trecerii de pietoni delimitată de indicatoarele rutiere ce semnalizau acest lucru, era obligat să circule cu o viteză de 30 km/h și să acorde o atenție sporită, mai ales că le-a observat pe cele două circulând pe marginea stângă a drumului.**

Cu privire la apărarea formulată de inculpat, prin avocatul ales, că martora PI, după incident, ar fi făcut cca. 4 pași spre interiorul localității și abia apoi a traversat strada, rezultând astfel că martora și implicit victima MM, nu se aflau pe trecerea de pieton la momentul traversării; prima instanță nu a primit aceste concluzii.

Din materialul probator administrat a rezultat că victima MM a traversat strada pe trecerea de pietoni, aspect întărit de filmarea video de la dosar, de unde pot fi extrapolate anumite puncte de localizare, de pildă stâlpii aflați pe marginea drumului, ori indicatoarele rutiere, coroborate desigur cu planșa foto de la dosar. Faptul că martora PI a făcut aproximativ 4 pași spre interiorul localității și abia apoi a traversat strada nu înseamnă că acesta și implicit victima, la momentul traversării se aflau la o distanță de 2 metri după trecere, cum s-a susținut de către apărare, lățimea minimă a unei treceri de pietoni fiind de 2,5 metri, fiind greu de crezut că 4 pași reprezintă 2 metri. În plus, martora a arătat că se afla sub imperiul unei puternice emoții cauzate de incidentul în sine.

În drept, Tribunalul Militar a apreciat că:

Fapta inculpatului soldat HCG care, la data de 11.07.2022, în jurul orei 05:45, a condus autoturismul marca Audi, cu nr. de înmatriculare MM, pe DJ 186, în loc. Bârsana (pe direcția Strâmtura- Bârsana) și a lovit pietonul MM care se angajase să traverseze strada, în dreptul trecerii de pietoni, în limitele marcajului pietonal, rezultând decesul acesteia, în condițiile în care viteza autoturismului Audi condus de inculpat în momentul lovirii victimei a fost de 70 km/h, deși avea obligația legală de a reduce viteza de deplasare până la 30 de km /h în localitate, atunci când se află un pieton în apropierea trecerii de pietoni (art.123 lit. h din HG.1391/2006), și de a acorda prioritate de trecere (art.135 lit. h din HG.1391/2006), constituie infracțiunea de ucidere din culpă, prev. de art. 192 al. 1 și 2 Cod penal.

Din punct de vedere al laturii obiective, elementul material al infracțiunii de ucidere din culpă s-a realizat în momentul în care prin nerespectarea dispozițiilor legale și a măsurilor de prevedere privitoare la circulația pe drumurile publice, inculpatul a circulat cu o viteză superioară celei maxime admise în localitate și în zona trecerii de pietoni. Urmarea imediată s-a realizat în momentul în care victima a decedat datorită leziunilor suferite, ce s-au produs în urma accidentului rutier, fiind stabilită astfel și legătura de cauzalitate directă (dintre accident și decesul victimei) așa cum rezultă din actele medico-legale.

Latura subiectivă a infracțiunii s-a realizat sub forma culpei fără prevedere, reglementată de disp. art. 16 alin. 3 lit. b din C.p., deoarece inculpatul nu a prevăzut rezultatul faptei sale, deși trebuia și putea să îl prevadă având în vedere că a încălcat o normă elementară care reglementează circulația pe drumurile publice, el având obligația de a se deplasa cu o viteză astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții de siguranță și să circule cu o viteză maximă de 30 km/h în zona trecerii de pietoni.

Individualizarea pedepsei

Raportat la pedeapsa ce urmează a fi aplicată inculpatului, prima instanță a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 din C.p., respectiv împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită,

natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorilor, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal și nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Cu privire la aspectele de natură personală, a reținut că inculpatul are cetățenie română, vârsta de 24 de ani, necăsătorit, studii: liceul, soldat profesionist la Secția de Pompieri Vișeu de Sus din cadrul I.S.U. "Gheorghe Pop de Băsești" jud. Maramureș, fără antecedente penale. **Pe parcursul procesului penal acesta nu a recunoscut comiterea infracțiunii reținute** în sarcina sa, apreciind în mod eronat, că a circulat regulamentar în localitate. Acesta a mai fost sancționat contravențional la data de 14.04.2022, de către organele de poliție întrucât a circulat cu viteza de 113 km/h în municipiul Baia Mare.

La individualizarea pedepsei, prima instanță a constatat că inculpatul nu a manifestat nici un regret real pentru fapta comisă și mai ales nu a încercat în vreun fel să șteargă urmările ei (nu a oferit nici un ajutor familiei victimei și nici nu a încercat să facă acest lucru), aspect confirmat în parte și de către martorii audiați pe latura civilă a cauzei. De altfel, acesta nu a recunoscut comiterea faptei, apreciind că a circulat regulamentar în localitate, deși inclusiv unul dintre martorii cu care acesta se afla în autoturism la momentul incidentului, a declarat că inculpatul circula, în opinia sa, cu aproximativ 60 km/h, limita maximă de viteză fiind de 30 km/h în zona trecerii de pietoni. Întreg incidentul este unul regretabil pentru toți participanții deoarece el putea fi prevenit în mod facil.

Inculpatul nu a putut beneficia de reducerea pedepsei cu o treime deoarece acesta nu a recunoscut comiterea faptei, apreciind în contradicție cu întreg materialul probator existent la dosar, că nu se face vinovat de comiterea faptei.

În concluzie, prima instanță a reținut că fapta există, că aceasta constituie infracțiune și a fost comisă de către inculpat, culpă exclusivă fiind a acestuia.

Ca atare, raportat la gradul de pericol social al infracțiunii comise, la întreaga conduită a inculpatului, prima instanță a apreciat că este necesar să aplice o pedeapsă cu închisoarea orientată spre minimul special pentru care, în temeiul art. 396 alin. 1, 2 din C.p.p. și a art. 14 din C.p.p., l-a condamnat pe inculpatul HCG, pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă prev. de art. 192 alin. 1 și alin. 2 C.p., **la o pedeapsă de 3 ani închisoare.**

Având în vedere cele anterior arătate, instanța a considerat că această pedeapsă nu trebuie executată în regim de detenție, fiind suficientă suspendarea sub supraveghere a executării sale, dar nu mai puțin de atât, deoarece cuantumul permite această formă de individualizare a modalității de executare a pedepsei, inculpatul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, iar în raport de persoana acestuia, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, și de posibilitățile sale de îndreptare, fiind o persoană tânără, aflată la început de drum, instanța a apreciat că aplicarea pedepsei este suficientă și, chiar fără executarea acesteia, însă este necesară supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.

Referitor la termenul de încercare, instanța a constatat că potrivit art. 92 C.p. durata este cuprinsă între 2 și 4 ani, fără ca legiuitorul să indice criteriile în baza cărora instanța să stabilească în concret durata lui, considerente pentru care instanța a apreciat că tot criteriile generale de individualizare a pedepsei vor fi aplicabile și aici, astfel că, în baza celor arătat mai sus, prima instanță s-a oprit asupra unei durate care să permită atingerea scopului suspendării pedepsei, în strânsă legătură cu gravitatea infracțiunii comise.

Pe cale de consecință, în temeiul art. 91, art. 92 C.p. a dispus suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei de 3 ani închisoare pe durata termenului de supraveghere de 3 ani, care se calculează de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri.

Cu privire la latura civilă a cauzei, prima instanță a constatat că prin memoriile depuse la dosarul cauzei, ultima precizare fiind din data de 05.09.2024, s-au constituit părți civile următorii : **MI (soț supraviețuitor)**, **PI (sora defunctei)**, atât în nume propriu, cât și în calitate de moștenitoare a defunctului LM (tată al victimei din prezenta cauză care era în viață la momentul survenirii accidentului), **LI (fratele defunctei)** atât în nume propriu, cât și în calitate de moștenitoare a defunctului LM (tată al victimei din prezenta cauză care era în viață la momentul survenirii accidentului), **DAA (sora defunctei)** atât în nume propriu, cât și în calitate de moștenitoare a defunctului LM (tată al victimei din prezenta cauză care era în viață la momentul survenirii accidentului), **LV (fratele defunctei)** atât în nume propriu, cât și în calitate de moștenitoare a defunctului LM (tată al victimei din prezenta cauză carcera în viață la momentul survenirii accidentului), **FVI (fiica defunctei)**, **MIG (fiul defunctei)**, **FDI (fiica defunctei)**, **MME (fiica defunctei)**, **MPA (fiul defunctei)**, **FCE (nepot defunctă)**, prin reprezentant legal FVI, **MLI (nepot defunctă)**, prin reprezentant legal MIG, **FCI (nepot defunctă)**, prin reprezentant legal FDI, **FDM (nepot defunctă)**, prin reprezentant legal FDI.

Prima instanță, cu privire la daunele materiale solicitate, în sumă de 18.043 lei, ce reprezintă sumele de bani cheltuite de partea civilă MI (soțul victimei), pentru înmormântarea defunctei MM, a constatat că această sumă a fost dovedită cu acte la dosar, respectiv chitanțe și facturi (f.68- 165 vol. 1 instanță). S-a mai constatat că acesta a primit suma de 6.095 lei cu titlu de ajutor de înmormântare de la Casa Județeană de Pensii Maramureș, sumă ce urmează a fi scăzută din cuantumul daunelor materiale.

Cu titlu de daune materiale s-a solicitat și suma de 646,96 euro la cursul BNR din ziua plății pentru biletul de avion ce a fost necesar a fi achiziționat de partea civilă MME (fiica defunctei) pentru a se putea întoarce în țară în vederea participării la slujba de înmormântare a mamei sale. (f. 86-87 vol. 1 instanță).

Față de probele administrate în cauză, prima instanță a apreciat că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de Codul civil (art. 1349 și 1357 și urm. C.civ.) pentru atragerea răspunderii civile delictuale (fapta ilicită, prejudiciu, vinovăție și legătura de cauzalitate) a inculpatului față de aceste părți civile în privința daunelor morale.

Cu privire la prejudiciul creat părților civile, respectiv trauma suferită de acestea în urma decesului soției, mamei, surorii și bunicii lor, a fost probat prin declarațiile celor două martore audiate (PI și BA), fiind evident faptul că moartea unui membru al familiei produce în mod normal o suferință mare celorlalți membri.

Instanța de fond a constatat că vinovăția inculpatului în producerea acestui prejudiciu (ce derivă din vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă) precum și legătura de cauzalitate dintre fapta inculpatului și prejudiciul creat părților civile, au fost dovedite în urma probatoriului administrat.

Daunele morale stabilite trebuie să aibă efecte compensatorii și nu să constituie venituri nejustificate pentru victimele incidentelor, ci compensația trebuie să fie echitabilă.

Instanța de fond a considerat că părțile civile care au solicitat acordarea de despăgubiri morale, au calitatea de rude apropiate cu defuncta – victima accidentului rutier și sunt îndreptățite la o dezdăunare ce are ca scop alinarea suferinței pricinuite.

Nu în ultimul rând, judecătorul a apreciat că reparația pentru prejudiciul provocat trebuie acordată tuturor celor din familie care au avut o relație apropiată cu victima, în speță inclusiv bunica defunctului, existând legătura de afecțiune cerută de lege.

Potrivit Deciziei 1/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție în recurs în interesul legii, în cazul asigurării obligatorii de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule,

societatea de asigurare are calitate de parte responsabilă civilmente și are obligația de a repara singură prejudiciul cauzat prin infracțiune, în limitele stabilite în contractul de asigurare și prin dispozițiile legale privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă.

A mai constatat că la dosarul cauzei (f.2 vol. 2 d.u.p.) se află o copie a poliței de asigurare obligatorie emisă de Societatea de Asigurare Reasigurare EUROINS ROMÂNIA, cu valabilitate de la 04-01-2022 la 03-01-2023, din care rezultă că autoturismul marca Audi având număr de înmatriculare MM, condus de inculpat, era asigurat la această societate la data producerii accidentului. Această societate de asigurare va răspunde astfel ca parte responsabilă civilmente.

Prin urmare, instanța a admis în parte acțiunile civile având ca obiect daune morale și a obligat Societatea de Asigurare SC EUROINS ROMÂNIA prin lichidatorul judiciar CITR Filiala București, la plata către părțile civile a sumelor anterior menționate.

Tribunalul a respins cererea formulată de acordare a daunelor cu privire la părțile civile PI, LI, DAA și LV, formulate nu în nume propriu, ci în calitate de moștenitori ai defunctului LV, tatăl victimei MM, care a decedat în anul 2023, un an mai târziu de la incident, deoarece cererea formulată a fost tardiv introdusă, termenul de depunere fiind depășit conform art. 24 al. 1 din C.p.p., întrucât LV a decedat la data de 01.07.2023, iar constituirea de parte civilă a fost formulată în calitate de continuatori abia la data de 29.02.2024. Inclusiv în situația în care s-ar trece peste acest impediment, răspunderea patrimonială este personală, ea nu poate fi transmisă prin moștenire decât în anume cazuri strict prevăzute de lege, care însă nu sunt îndeplinite în prezenta speță.

În plus, a admis cererile formulate de frații/surorile victimei, însă doar în nume propriu.

Cu privire la daunele solicitate de partea civilă MLI, instanța de fond le-a admis și pe acestea deoarece partea civilă era concepută (sarcina era în luna a 8-a) la momentul decesului victimei. Conform art. 36 din Codul civil, drepturile copilului sunt recunoscute de la concepție, însă numai dacă el se naște viu. Astfel, din pricina evenimentului rutier s-a putut susține fără doar și poate că și acesta a suferit o pagubă în sensul legii civile, respectiv că nu își va cunoaște bunica, aspect care în mod clar are repercusiuni atât pe moment, cât și în viitor.

Referitor la cuantumul sumelor stabilite de instanță, deși la dosarul cauzei s-a depus practică judiciară atât de către apărarea inculpatului cât și de către apărarea părților civile, fiecare cauză în sine are particularitățile ei.

În prezenta cauză, judecătorul a constatat că victima MM, la data decesului avea vârsta biologică de 53 de ani, fiind o persoană activă care se ocupa de întreaga gospodărire a casei și a familiei sale, fiind și angajată cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată la SC A SRL, cu normă întreagă de 8 ore pe zi, obținând un venit lunar stabil. În plus, din actele de la dosar, respectiv fișa de instruire individuală privind securitatea și sănătatea în muncă, fișa de aptitudine nr. 2438, semnată de medicul unității, a rezultat că victima a primit avizul medical anual, aspect ce denotă că avea o stare de sănătate bună.

Raportat la toate aceste chestiuni, la stabilirea cuantumului daunelor morale acordate, instanța a avut în vedere că victima a fost o persoană în vârstă de 53 de ani, cu o stare de sănătate bună, astfel că șocul provocat de decesul ei și suferința cauzată membrilor familiei a fost una ridicată. Instanța de fond a mai reținut că acestea se afla în relații bune, cu toți membrii familiei, având grijă inclusiv de soacra și tatăl ei.

Cu privire la daunele materiale solicitate de părțile civile (în privința cheltuielilor făcute cu înmormântarea și ritualurile ulterioare), instanța de fond a considerat, pentru argumentele expuse mai sus, că sunt îndeplinite condițiile penale pentru angajarea față de inculpat a răspunderii delictuale față de părțile civile. Cu privire la cuantumul și dovedirea daunelor materiale însă, solicitările părților civile nu sunt întemeiate în întregime.

Astfel, conform art. 1392 din C.civ., instanța de fond a stabilit suma de 11.948 lei cu titlu de daune materiale ce reprezintă diferența dintre suma cerută și dovedită de 18.043 lei (cheltuieli ocazionate cu înmormântarea și ritualurile aferente) și suma de 6.095 lei acordată cu titlu de ajutor de deces de către Casa Națională de Pensii Publice în anul 2022. Această sumă s-a acordat părții civile MI, soțul defunctei.

Instanța de fond a acordat suma de 646,96 euro la cursul BNR la data plății, cu titlu de daune morale, părții civile MME, reprezentând contravaloarea biletului de avion întoarcerii în țară pentru a participa la înmormântarea mamei sale.

Împotriva sentinței penale nr. 137/04.12.2024 pronunțate de Tribunalul Militar Cluj au declarat apel: inculpatul sold. HCG, părțile civile MI, PI, LI, DAA, LV, FVI, MIG, FDI, MME, MPA, FCE (prin reprezentant legal FV), MLI (prin reprezentant legal MI) FCI (prin reprezentant legal FDI), FDM (prin reprezentant legal FDI) și partea responsabilă civilmente S.C. EUROINS ROMÂNIA ASIGURARE - REASIGURARE SA – prin lichidator judiciar CITR Filiala București.

Apelantul inculpat sold. HCG a criticat hotărârea primei instanțe pentru netemeinicie și nelegalitate, solicitând în baza art. 421 pct. 2 lit. a) C.p.p. desființarea în parte a sentinței penale apelate sub aspectul laturii penale, și rejudecând să se dispună reducerea pedepsei principale de 3 ani închisoare și a termenului de supraveghere de 3 ani, precum și înlăturarea pedepsei complementare și a pedepsei accesorii de interdicere a conducerii de vehicule pe drumurile publice, apreciind că se impune reținerea circumstanței atenuante prev. de art. 75 alin. 2 lit. b) C.pen. constând în culpa concurentă a victimei care s-a angajat în traversarea străzii fără să se asigure în prealabil (obligația de asigurare fiind impusă de dispozițiile art. 72 alin. 3 din O.U.G 195/2002 - Codul Rutier) iar traversarea străzii nu s-a făcut pe trecerea de pietoni (obligație impusă de dispozițiile art. 72 alin. 2 din O.U.G 195/2002)

Apelantele - părți civile, prin apărător ales, au solicitat ca, prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună, în temeiul art. 421 pct.2 lit. a) C.proc.pen., admiterea apelului, desființarea sentinței penale nr. 137/2024 pronunțată de Tribunalul Militar Cluj Napoca și rejudecând cauza să dispună, sub aspectul soluționării acțiunii penale, reindividualizarea pedepsei penale aplicate în sensul condamnării inculpatului HCG la o pedeapsă cu închisoarea a cărei executare să se realizeze în regim de detenție într-un quantum orientat spre limita maximă, iar sub aspectul soluționării acțiunii civile, majorarea daunelor morale acordate până la concurența sumelor indicate prin intermediul precizării constituirii de parte civilă

Apelanta - parte responsabilă civilmente S.C. EUROINS ROMÂNIA ASIGURARE - REASIGURARE SA – prin lichidator judiciar CITR Filiala București a solicitat admiterea apelului în temeiul dispozițiilor art.431 pct.2 lit. a) C.proc.pen., desființarea în parte a hotărârii apelate, și pronunțând o nouă hotărâre să se dispună, pe latură civilă:

- diminuarea daunelor materiale acordate de către prima instanță, în favoarea părții civile MI de la suma de 11.948 lei până la suma de 9.973 lei, mai exact, diminuarea cu suma de 1.975 lei, sumă care nu a fost dovedită cu înscrisuri justificative în conformitate cu dispozițiile art. 26 lit. b) din Norma ASF nr. 20/2017 și a Deciziei ÎCCJ nr. 949/2018;

- respingerea daunelor materiale în quantum de 646,96 euro, la cursul BNR din ziua plății, acordate de către prima instanță în favoarea părții civile MME, întrucât înscrisurile justificative nu sunt traduse în limba română, iar această cheltuială nu se încadrează în dispozițiile art. 26 lit. b) din Norma ASF nr. 20/2017.

- diminuarea daunelor morale acordate de către prima instanță părților civile

- respingerea daunelor morale acordate de către prima instanță în favoarea numitului MLI, în cuantum de 15.000 euro, având în vedere faptul că nu era născut la data decesului victimei MM, acesta neavând o legătură de afectivitate cu victima MM.

Examinând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, în raport de criticile formulate cât și sub toate aspectele de fapt și de drept, Curtea a apreciat că apelurile formulate în cauză sunt întemeiate în parte pentru următoarele considerente:

Curtea Militară făcând propria analiză a materialului probatoriu administrat în cauză reține următoarea situație de fapt: *la data de 11.07.2022, în jurul orei 05:45, inculpatul soldat HCG a condus autoturismul marca Audi, cu nr. de înmatriculare MM – 99 - SOD, pe DJ 186, în loc. Bârsana (pe direcția Strâmtura - Bârsana) cu o viteză ce depășea limita legală pentru acel sector de drum și a accidentat pietonul MM care se angajase în traversarea drumului public, pe marcajul pietonal, în fugă și fără să se asigure corespunzător, din partea stângă spre dreapta raportat la direcția de mers a autoturismului condus de inculpat. În urma impactului a rezultat vătămarea corporală a numitei MM care a decedat ca urmare a leziunilor suferite.*

Această situație de fapt rezultă din coroborarea mijloacelor de probă administrate în cauză.

Astfel, s-a reținut că inculpatul HCG nu a recunoscut săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina sa, solicitând reținerea culpei concurente a victimei MM care s-ar fi angajat în traversarea străzii în fugă, fără să se asigure, prin loc nepermis (la o distanță de aproximativ 5 metri după trecerea de pietoni), astfel încât nu a mai reușit să o evite, apărări reiterate în apel.

În fața instanței de fond, inculpatul nu a dorit să dea declarații, arătând că înțelege să uzeze de dreptul la tăcere, drept pe care l-a invocat și în fața instanței de control judiciar.

Curtea a subliniat că potrivit art. 83 lit. a) Cod procedură penală în cursul procesului penal, inculpatul are dreptul de a nu da nicio declarație fără a suferi vreo consecință defavorabilă.

În ceea ce privește apărările formulate de inculpat, instanța de control judiciar a constatat că acestea sunt întemeiate în ceea ce privește existența unei culpe comune a victimei în producerea evenimentului rutier.

În acest sens, s-a reținut că din procesul verbal de cercetare la fața locului și planșele foto anexate rezultă că segmentul de drum pe care a avut loc evenimentul rutier este în aliniament și nu prezintă declivitate longitudinală sau transversală. Partea carosabilă asfaltată a DJ 186, cu o lățime de 6,2 m., este mărginită de acostamente consolidate. Circulația este organizată pe două benzi, câte una pentru fiecare sens de deplasare, delimitate prin marcaj longitudinal continuu.

Accidentul rutier a avut loc în zona unui spațiu destinat traversării pietonale semnalizat prin indicatoare de informare montate chiar la începutul marcajului transversal specific. După marcajul pietonal, în partea dreaptă a sensului mers Strâmtura – Bârsana, este amplasată o stație pentru oprirea mijloacelor de transport în comun, loc din care victima împreună cu martora PI luau autobuzul în fiecare dimineață pentru a se deplasa la locul de muncă.

S-a constată, de asemenea, că în procesul verbal de cercetare la fața locului nu s-a consemnat existența unor urme de frânare imprimate de roțile autoturismului condus de inculpat.

Conform concluziilor raportului de expertiză criminalistică nr. 159 din 04.09.2023 întocmit de INEC – Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice Cluj viteza probabilă a autoturismului Audi, din momentul lovirii victimei, a fost de **70 km/h**, impactul având loc în planul longitudinal al drumului public, în zona limitei dinspre Strâmtura a marcajului pietonal, **fără a se putea preciza dacă pe marcaj sau la o distanță de până la 2 m anterior acestuia**, iar în plan transversal, pe sensul de mers Strâmtura – Bârsana, la o distanță de cca 1 m față de marcajul median al drumului public. În același raport de expertiză s-a consemnat că, din măsurătorile rezultate în urma unor simulări efectuate la fața locului, se poate stabili că victima se afla la o distanță de **12 m** față de

punctul de reper la momentul la care s-a angajat în traversarea drumului public fiind astfel declanșată starea de pericol iminent pentru inculpat, existând posibilitatea ca victima, observând pericolul iminent în cursul traversării, să se deplaseze spre Bârsana și să ajungă pe marcajul pietonal (care conform procesului verbal de cercetare la fața locului se afla la o distanță de **12, 9 m** față de punctul de reper – n.red.).

Expertul criminalist a concluzionat și că starea de pericol iminent s-a declanșat pentru inculpat în momentul în care victima s-a angajat în traversarea drumului public, acesta reprezentând momentul de la care conducătorul auto trebuia și putea să ia măsuri de evitare prin frânare. A apreciat că în condițiile date, numitul HCG putea evita producerea evenimentului rutier dacă ar fi luat măsuri de evitare prin frânare încă din momentul declanșării stării de pericol iminent, însă în ceea ce o privește pe numita MM nu a fost reținută vreo posibilitate de prevenire a producerii accidentului. S-a concluzionat că accidentul s-a produs din cauza deplasării numitului HCG cu o viteză superioară celei admisă pe acel segment de drum, viteză ce nu i-a permis acordarea priorității de trecere numitei MM, aflată în traversare pe trecerea de pietoni existentă pe acel segment de drum sau în imediata apropiere a acesteia.

Concluziile expertului criminalist în ceea ce privește viteza de deplasare de 70 km/h a autoturismului condus de inculpat și locul în care a avut loc impactul cu victima au fost avute în vedere și de expertul tehnic care, la solicitarea inculpatului, a întocmit raportul de expertiză tehnică extrajudiciară în care a analizat posibilitățile de evitare a accidentului de către inculpat dacă circula cu o viteză legală de 30 km/h corelate cu obligațiile privind prioritatea ce rezultă din aplicarea art. 135 lit. h) din HG nr. 1391/2006 conform cărora un conducător de vehicul este obligat să acorde prioritate de trecere pietonului care traversează drumul public, prin loc special amenajat, marcat și semnalizat corespunzător ori la culoarea verde a semaforului destinat lui, **atunci când acesta se afla pe sensul de mers al vehiculului**, apreciind că aceste dispoziții legale nu au fost avute în vedere de expertul criminalist la formularea concluziilor sale.

Curtea, făcând propria analiză a imaginilor surprinse de camerele de supraveghere ale stației de carburant SC PECO IZA SRL atașate la dosarul cauzei și a planșelor foto din care rezultă avariile suferite de autoturismul condus de inculpat, a constatat că fiind întemeiate concluziile raportului de expertiză criminalistică în ceea ce privește viteza cu care a circulat autoturismul Audi înainte de impact precum și cu privire la locul producerii evenimentului rutier, acesta situându-se pe marcajul pietonal. Instanța de control judiciar a constatat, de asemenea, că victima MM s-a angajat în traversarea străzii, dinspre stânga spre dreapta, aflându-se pe marcajul pietonal, fără să se asigure corespunzător și fără a o aștepta pe martora PI pentru a traversa împreună, după care a luat-o la fugă în momentul în care a observat că mașina condusă de inculpat se apropie cu viteză, deși se afla în apropierea marcajului longitudinal care delimitea cele două sensuri de mers și avea posibilitatea să se oprească din deplasare pentru a permite autoturismului Audi să treacă.

Pentru a reține această situație de fapt, Curtea a avut în vedere atât concluziile expertului criminalist și ale expertului tehnic cât și declarațiile martorei PI care a arătat în mod constant că victima s-a angajat în traversarea drumului public pe trecerea de pietoni pentru a ajunge în stația de autobuz, care este amplasată imediat după marcajul pietonal, în partea dreaptă a sensului mers Strâmtura – Bârsana.

În același sens, se rețin și declarațiile părților civile MAG, PI, MI și MIG date în cursul urmăririi penale în care au susținut că au auzit de la alte persoane prezente la fața locului că victima a fost accidentată în timp ce traversa drumul public pe trecerea de pietoni.

În ceea ce privește declarațiile inculpatului și ale martorilor oculari CAG și ICG cu privire la faptul că locul impactului s-ar fi situat la o distanță de până la 5 metri după marcajul pietonal s-a

constatat, pe de o parte, că acestea sunt afectate de subiectivism, iar pe de altă parte sunt contrazise de probele obiective administrate în cauză, astfel încât nu pot fi reținute la stabilirea situației de fapt.

Curtea a constatat că din imaginile video rezultă într-adevăr că după producerea evenimentului rutier martora PI mai face câțiva pași în direcția Bârsana înainte de a trece strada. Însă acest comportament nu poate face în niciun caz dovada că impactul s-a produs după marcajul pietonal (la câțiva metri înspre Bârsana) cu atât mai mult cu cât acesta are dimensiunea de 2,5 metri.

Prin urmare, instanța de control judiciar apreciază că din probele administrate în cauză rezultă că persoana vătămată MM s-a angajat în traversarea străzii pe marcajul pietonal, criticile formulate de inculpat fiind nefondate sub acest aspect.

Starea de pericol a fost declanșată de conduita inculpatului care a circulat prin localitate, în apropierea unei treceri de pietoni, cu o viteză mult superioară limitei de viteze stabilită pentru acel sector de drum, respectiv cu 70 km/h în loc de 30 km/h.

Conform propriilor declarații, chiar și în lipsa unor indicatoare de presemnalizare a trecerii de pietoni, inculpatul cunoștea faptul că limita de viteză în localitate este de 50 km/h, că se apropie de o trecere de pietoni semnalizată prin indicatoare și marcaje astfel încât era obligat să circule cu mai multă atenție și să reducă viteza până la 30 km/h în situația în care un pieton se afla pe trotuar cu intenția de a traversa pe marcajul pietonal, urmând a-i acorda prioritate în momentul în care acesta se afla pe direcția lui de mers. Or, inculpatul nu a redus viteza la apropierea trecerii de pietoni deși atât el cât și martorii CAG și ICG au declarat că le-au văzut pe cele două femei circulând pe partea stângă a drumului înspre marcajul pietonal.

În aceste condiții, inculpatul a încălcat dispozițiile a încălcat prevederile art. 121 alin. 1 din H.G. 1391/2006: „conducătorii de vehicule sunt obligați să respecte viteza maximă admisă pe sectorul de drum pe care circulă și pentru categoria din care face parte vehiculul condus, precum și cea impusă prin mijloacele de semnalizare”, art. 49 alin.1 din H.G. 1391/2006: „limita maximă de viteză în localități este de 50 km/h” precum și pe cele ale art. 123 lit. h) din HG 1391/2006 conform cărora *conducătorul de vehicul este obligat să circule cu o viteză care să nu depășească 30 km/h în localității sau 50 km/h în afara localităților, la trecerile pentru pietoni nesemaforizate, semnalizate prin indicatoare și marcaje, când drumul public are cel mult o bandă pe sens, iar pietonii aflați pe trotuar, în imediata apropiere a părții carosabile, intenționează să se angajeze în traversare, pietonul având prioritate de trecere.*

Contrar celor susținute de apărătorul ales al inculpatului, s-a reținut că în situația în care drumul public are cel mult o bandă pe sens, obligația de reducere a vitezei până la 30 km/h există pentru conducătorul auto, indiferent de partea pe care se află pietonul care intenționează să se angajeze în traversare, textul legal nefăcând nicio distincție.

Întrucât, potrivit art. 135 lit. h) din HG nr. 1391/2006 *conducătorul auto este obligat să acorde prioritate de trecere pietonului care traversează drumul public, prin loc special amenajat, marcat și semnalizat, doar atunci când acesta se află pe sensul de mers al vehiculului* se constată că inculpatul avea obligația de a circula cu viteză redusă și de a acorda prioritate victimei din momentul în care aceasta se afla pe direcția lui de mers.

Peste starea de pericol creată de conduita inculpatului care a condus cu o viteză mult superioară celei admise pentru acel sector de drum s-a suprapus starea de pericol iminent care s-a declanșat în momentul în care victima MM s-a angajat în traversarea drumului public, acesta reprezentând momentul de la care inculpatul trebuia și putea să ia măsuri de evitare prin frânare.

Deși expertul criminalist a apreciat că doar inculpatul avea posibilitatea de a evita producerea evenimentului rutier dacă ar fi luat măsuri de evitare prin frânare încă din momentul declanșării stării de pericol iminent, instanța de control judiciar a apreciat că producerea evenimentului rutier putea fi evitată și de victimă MM în cazul în care aceasta s-ar fi angajat în traversarea străzii pe marcajul

pietonal doar după ce s-ar fi asigurat corespunzător sau dacă s-ar fi oprit înainte de a intra pe sensul de mers al autoturismului condus de inculpat până când se asigura că acesta reduce viteza pentru a-i da prioritate.

Instanța de control judiciar nu are niciun dubiu că victima a avut posibilitatea să observe că pe celălalt sens de mers se apropie autoturismul condus de inculpat, ceea ce i-ar fi permis să evite producerea accidentului în cazul în care nu s-ar fi angajat în traversarea drumului decât după ce se asigura că o poate face în siguranță, cu atât mai mult cu cât traficul era foarte redus la acea oră.

În expertiza extrajudiciară s-a arătat că numita MM avea prioritate de trecere doar în momentul în care aceasta se afla pe sensul de deplasare al autovehiculului iar raportat la viteza cu care aceasta s-a deplasat în apropierea (sau pe trecerea de pietoni), aceasta nu a permis conducătorului auto să oprească autovehiculul în timpul rămas de la momentul apariției intenției de traversare și impactul chiar dacă circula cu viteza legală de 30 km/h. În urma simulărilor efectuate, expertul tehnic a concluzionat că respectarea vitezei legale pe respectivul sector de drum nu ar fi eliminat producerea contactului dintre pieton și autovehicul, conducătorul auto aflându-se în imposibilitate fizică de a asigura prioritate de trecere pietonului care se deplasa în fugă, prin raportare la distanțele parcurse de autovehicul în interval de 1 secundă, respectiv de pieton în același interval.

Curtea nu a reținut aceste concluzii în favoarea inculpatului întrucât acesta trebuia să reducă viteza și să circule cu atenție încă de la momentul apariției stării de pericol iminent reprezentat de angajarea victimei în traversarea străzii. Concluzia expertului tehnic în sensul că dacă inculpatul conducea cu 30 km/h victima, aflată în alergare la momentul la care a pătruns pe sensul de deplasare al acestuia, ar fi lovit partea laterală a autoturismului condus de inculpat, fără ca acesta să poată evita impactul, nu înlătură răspunderea penală care îi incumbă inculpatului pentru producerea evenimentului rutier și nici nu reprezintă o ipoteză plauzibilă raportat la situația de fapt reținută anterior.

Așadar, Curtea a concluzionat că accidentul rutier s-a produs atât ca urmare a conduitei victimei care s-a angajat în traversarea drumului public, pe marcajul pietonal, fără o asigurare corespunzătoare și în fugă, cât și din cauza deplasării autoturismului condus de către inculpatul sold. HCG cu o viteză mult superioară celei admise pe acel segment de drum.

În acest sens, s-A reținut că potrivit art. 72 alin. 3 din OUG nr. 195/2002 „Traversarea drumului public de către pietoni se face perpendicular pe axa acestuia, numai prin locurile special amenajate și semnalizate corespunzător, iar în lipsa acestora, în localități, pe la colțul străzii, numai după ce s-au asigurat că o pot face fără pericol pentru ei și pentru ceilalți participanți la trafic.”

Într-adevăr, nu există nicio reglementare care să stabilească modalitatea în care pietonii trebuie să traverseze pe marcajul pietonal. Însă, în situația în care aceștia prin modalitatea în care aleg să o facă contribuie la producerea rezultatului periculos, se impune a fi reținută contribuția acestora sub forma unei culpe comune, pe care Curtea Militară a apreciat-o ca fiind de 20% în sarcina victimei MM căruia inculpatul era obligat să îi acorde prioritate întrucât se afla pe marcajul pietonal, adică într-un spațiu pe care legiuitorul a înțeles să îl aloce pietonilor cu prioritate față de orice vehicul angajat în trafic, și respectiv 80% în cea a inculpatului slt. HCG având în vedere încălcarea dispozițiilor referitoare la respectarea limitelor de viteză.

Prin urmare, Curtea a apreciat că probatoriul administrat în cauză, astfel cum a fost analizat mai sus, dovedește dincolo de orice dubiu rezonabil existența faptei pentru care inculpatul a fost trimis în judecată dar și vinovăția acestuia în săvârșirea faptei.

Instanța de apel a constatat că în cauză au fost administrate suficiente probe directe și indirecte care au dovedit tipicitatea obiectivă și subiectivă a infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată inculpatul slt. HCG, fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de ucidere din culpă, prevăzută de art. 192 alin. (1), (2) Cod penal.

Făcând trimitere la aspectele expuse în cele ce preced, Curtea a apreciat ca fiind nefondate solicitările formulate de inculpatul, prin apărător ales, de a se conchide că fapta nu a fost comisă cu vinovăția prevăzută de lege.

În ceea ce privește **individualizarea pedepsei** aplicate inculpatului sold. HCG, Curtea a reținut că potrivit art. 74 C.pen., stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului.

În cauza de față, instanța de fond a indicat criteriile generale și, raportându-le la circumstanțele speței a stabilit o pedeapsă îndreptată spre minimul special de lege de **3 ani închisoare**.

Având în vedere că la individualizarea tratamentului sancționator s-a avut în vedere și culpa exclusivă a inculpatului, Curtea a procedat la reindividualizarea pedepsei aplicată acestuia raportat la gradul de culpă de doar 80 % reținut în sarcina sa, și prin urmare, a redus pedeapsa principală de la 3 ani închisoare la 2 (doi) ani și 4 (patru) luni închisoare, cuantumul acesteia fiind apreciat necesar și suficient pentru atingerea scopului preventiv și educativ al sancțiunii.

În dezacord cu motivele de apel formulate de inculpat și de părțile civile instanța de control judiciar a apreciat că în cauză nu există temeiuri pentru majorarea sau reducerea pedepsei aplicate.

În acest sens, s-a avut în vedere că inculpatul este vinovat de comiterea unei infracțiuni din culpă, inculpatul neprevăzând rezultatul faptei sale deși trebuia și putea să îl prevadă. Faptul că inculpatul nu a încercat să repare prejudiciul cauzat prin săvârșirea faptei nu poate conduce la concluzia că acesta nu a conștientizat rezultatul faptelor sale și nici nu poate fi reținută în defavoarea sa, cu atât mai mult cu cât poziția inculpatului de negare a vinovăției sale precum și lipsa efectuării unor demersuri pentru repararea prejudiciului cauzat prin fapta sa se pot datora șocului cauzat de producerea evenimentului rutier soldat cu moartea unei persoane.

Mai mult decât atât, la stabilirea cuantumului pedepsei nu se poate abstractie de circumstanțele personale ale inculpatului, care are doar 25 de ani, se află la primul contact cu legea, are studii liceale, este angajat ca soldat profesionist la Secția de Pompieri Vișeu de Sus din cadrul I.S.U. "Gheorghe Pop de Băsești" jud. Maramureș și este o persoană apreciată atât la locul de muncă cât și în mediul social din care provine.

Curtea nu a reținut nici solicitarea inculpatului privind reținerea circumstanței atenuante judiciare prevăzută de art. 75 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Aplicarea în cauză a dispozițiilor art. 75 alin. (2) Cod penal este atributul exclusiv al instanței de judecată care la momentul individualizării pedepsei este obligată să se raporteze la toate circumstanțele comiterii faptei și să aibă în vedere și consecințele acesteia. Pe de altă parte, recunoașterea anumitor împrejurări ca circumstanțe atenuante judiciare este posibilă numai dacă împrejurările luate în considerare reduc în asemenea măsură gravitatea faptei în ansamblu sau caracterizează favorabil de o asemenea manieră persoana făptuitorului încât numai aplicarea unei pedepse sub minimul special se învederează a satisface, în cazul concret, imperativul justei individualizări a pedepsei, condiții care nu sunt îndeplinite în cauză.

Este adevărat că inculpatul a avut un comportament anterior adecvat, a respectat normele și valorile sociale fiind sancționat contravențional o singură dată pentru depășirea limitei de viteză, și a avut o evoluție profesională bună. De asemenea, la producerea evenimentului rutier din care a rezultat decesul victimei MM, a contribuit într-o mică măsură și conduita culpabilă a victimei așa cum s-a arătat anterior. Toate aceste aspecte au fost însă avute în vedere la stabilirea pedepsei orientată spre minimul prevăzut de lege și nu justifică reținerea unor circumstanțe atenuante.

În ceea ce privește modalitatea de individualizare a executării pedepsei, criticată de părțile civile, examinând circumstanțele personale ale inculpatului, expuse în cele ce preced, constatând îndeplinite și celelalte condiții reglementate de art. 91 Cod penal, notând și durată îndelungată a

procesului penal, timp în care nu au mai fost semnalate abateri de natură penală ale inculpatului, astfel cum a concluzionat corect instanța de fond, Curtea a apreciat că aplicarea pedepsei închisorii este suficientă și, chiar fără executarea acesteia, inculpatul nu va mai comite infracțiuni, însă este necesară supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.

În special, Curtea a identificat reale posibilități de îndreptare a conduitei inculpatului, întemeiate pe circumstanțele personale evidențiate de actele dosarului precum și pe aspectul conștientizării consecințelor faptei sale, cu concluzia că întregul proces penal a avut un rol educativ asupra inculpatului.

Raportat la natura și gravitatea infracțiunii, la împrejurările cauzei și persoana inculpatului, criteriile enumerate de art. 67 alin. (1) Codul penal, Curtea a constatat că interzicerea dreptului inculpatului de a mai conduce autovehicule pe drumurile publice, ca pedeapsă complementară, respectiv accesorie, este necesară și proporțională cu situația care a determinat-o.

Pedeapsa complementară se impune a fi aplicată prin prisma nedemnității inculpatului în exercitarea dreptului indicat. Scopul impunerii interdicției de a conduce autovehicule îl constituie și prevenirea de noi infracțiuni similare.

Cât privește durata pedepsei complementare, este de subliniat gravitatea faptei, dedusă din modalitatea comiterii acesteia și din urmarea acesteia precum și faptul că pe durata procedurii judiciare inculpatului i-a fost prelungit constant dreptul de a conduce autovehicule. De asemenea, urmare a pronunțării prezentei se va anula permisul de conducere al inculpatului și acesta va avea posibilitatea de a se prezenta la examen pentru obținerea unui nou permis de conducere, după trecerea unui an de la data rămânării definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, așa cum prevăd dispozițiile art. 116 lit. b din O.U.G. nr. 195/2002. Aceste elemente justifică interzicerea acestui drept pe o perioadă de 3 ani, așa cum a dispus prima instanță.

Cu referire la *latura civilă a cauzei s-a reținut că* persoanele vătămate: MI (soț supraviețuitor), PI (sora defunței), LI (fratele defunței), DAA (sora defunței), LV (fratele defunței), FVI (fiica defunței), MIG (fiul defunței), FDI (fiica defunței), MME (fiica defunței), MPA (fiul defunței), FCE (nepot defunctă), MLI (nepot defunctă), FCI (nepot defunctă) și FDM (nepot defunctă), s-au constituit părți civile în nume propriu cu respectarea tuturor exigențelor de ordin procedural specifice acțiunii civile în procesul penal, astfel cum sunt prevăzute de art. 19-20 C.pr.pen.

Persoana vătămată LM a decedat la data de 01.07.2023 conform copiei certificatului de deces de la fila 98 vol. I dup.

Conform art. 24 alin. (1) Cod procedură penală acțiunea civilă rămâne în competența instanței penale în caz de deces, dacă moștenitorii își exprimă opțiunea de a continua exercitarea acțiunii civile, în termen de cel mult 2 luni de la data decesului.

Or, în cauza de față, precizarea formulată de părțile civile PI și LV în sensul că solicită primirea compensației pe care ar fi primit-o tatăl lor în măsura în care la momentul soluționării cauzei ar fi fost în viață, a fost depusă la dosar cu depășirea acestui termen, așa cum în mod corect a reținut și instanța de fond. În aceste condiții, soluția de respingere a acțiunii civile exercitată de moștenitorii defunctului LM este legală și temeinică, aceștia având posibilitatea de a se adresa instanțelor civile pentru a se pronunța asupra despăgubirilor cerute.

Cu privire la daunele solicitate de părțile civile, Curtea constată că situația de fapt reținută pe latura penală a cauzei relevă *caracterul ilicit* al faptelor săvârșite de inculpatul slt. HCG și *vinovăția* acestuia sub forma culpei în proporție de 80%, așa cum rezultă din probele administrate în cauză analizate anterior.

Potrivit dispozițiilor art. [1371](#) alin. (1) Cod civil în cazul în care victima a contribuit cu intenție sau din culpă la cauzarea ori la mărirea prejudiciului sau nu le-a evitat, în tot sau în parte, deși putea să o facă, cel chemat să răspundă va fi ținut numai pentru partea de prejudiciu pe care a pricinuit-o.

Autorul faptului prejudiciabil va putea fi obligat la dezdăunare numai în raport cu „contribuția” sa la producerea prejudiciului, pentru restul de daună fiind răspunzătoare victima, ca urmare a acțiunii sau inacțiunii sale concurențiale.

Trebuie precizat cu titlu preliminar, că în ceea ce privește latura civilă a cauzei se aplică principiul disponibilității, ceea ce înseamnă că părțile sunt cele care determină obiectul cauzei, judecătorul fiind ținut să judece în limita cererilor formulate de părți.

Pentru a da naștere dreptului la reparațiune prejudiciul cauzat prin activitatea ilicită a inculpatului trebuie să fie unul cert atât sub aspectul existenței sale, cât și sub aspectul întinderii acestuia, să fie actual, direct și personal și să nu fi fost reparat (art. 1385 C. civ.).

Pentru a fi considerat cert, prejudiciul trebuie să fie determinat, atât din punct de vedere al existenței, cât și al întinderii.

Referitor la daunele materiale solicitate de partea civilă MI și de partea civilă MME s-a constatat că apelanta - parte responsabilă civilmente S.C. Euroins România Asigurare-Reasigurare S.A., prin lichidator judiciar, a solicitat diminuarea daunelor materiale acordate de către prima instanță, în favoarea părții civile MI de la suma de 11.948 lei până la suma de 9.973 lei, apreciind că suma 1.975 lei nu a fost dovedită cu înscrisuri justificative în conformitate cu dispozițiile art. 26 lit. b) din Norma ASF nr. 20/2017 și a Deciziei ÎCCJ nr. 949/2018 precum și respingerea daunelor materiale în quantum de 646,96 euro, la cursul BNR din ziua plății, acordate de către prima instanță în favoarea părții civile MME, întrucât înscrisurile justificative nu sunt traduse în limba română, iar această cheltuială nu se încadrează în dispozițiile art. 26 lit. b) din Norma ASF nr. 20/2017.

Contrar criticilor formulate de partea responsabilă civilmente, Curtea a apreciat că înscrisurile depuse de partea civilă MI (f. 83 vol. 1 dosar fond) fac dovada existenței și întinderii daunelor materiale solicitate, așa cum în mod just a reținut și instanța de fond.

Astfel, s-a constatat că în factura fiscală nr. 214 din data de 14.07.2022 este cuprins costul unor produse de panificație (colaci mari, colăcei, cozonaci, prajituri, etc.). În aceste condiții, chiar și în lipsa chitanței care să ateste plata acestei facturi, achiziționarea acestor produse în valoarea de 1.975 lei este certă, produsele fiind necesare pentru respectarea tradițiilor ceremonialului de înmormântare și reprezintă cheltuieli directe care se impun a fi acordate conform art. 26 lit. b) din Norma ASF nr. 20/2017.

Curtea a reținut că imposibilitatea prezentării unor înscrisuri care să ateste cuantumul exact al acestor cheltuieli este normală date fiind circumstanțele vătămării victimei, însă o atare împrejurare nu justifică excluderea din sfera probatorie a altor mijloace certe, ce fac dovada existenței acestei categorii de prejudiciu. Declarațiile martorilor sunt concludente și utile în acest sens, ele trebuind valorificate ca atare deoarece, în procesul penal, dispozițiile art. 103 C.pr.pen. instituie principiul liberei aprecieri a probelor și exclude o eventuală ordine formală de preferință.

Cu referire la suma de 646,96 euro, la cursul BNR din ziua plății, acordate părții civile MME s-a constatat însă că în mod greșit a apreciat prima instanță că se impune acordarea acesteia ca parte a prejudiciului material suferit de partea civilă. Deși este evident că partea civilă MME a fost nevoită să efectueze cheltuieli pentru a participa la înmormântarea mamei sale, totuși înscrisurile de la filele 86 – 87 vol. 1 ds. inst. nu fac dovada întinderii prejudiciului reclamat întrucât, pe de o parte, înscrisurile nu sunt traduse în limba română, iar pe de altă parte, din cuprinsul acestora nu rezultă data la care a fost efectuată plata. În aceste condiții, aceasta sumă nu poate fi acordată întrucât îi lipsește caracterul cert.

În ceea ce privește daunele morale, s-a reținut că atât apelanta - persoană responsabilă civilmente cât și apelantele - părți civile au criticat quantumul sumelor stabilite de prima instanță.

Dată fiind natura prejudiciului care le generează, practica judiciară și literatura de specialitate au subliniat că nu există criterii precise pentru cuantificarea daunelor morale, respectiv că problema stabilirii despăgubirilor morale nu trebuie privită ca o cuantificare economică a unor drepturi și valori nepatrimoniale (cum ar fi demnitatea, onoarea, ori suferința psihică încercată de cel ce le pretinde), ci ca o evaluare complexă a aspectelor în care vătămările produse se exteriorizează, supusă puterii de apreciere a instanțelor de judecată.

Deși stabilirea quantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu nepatrimonial include o doză de aproximare, instanța trebuie să aibă în vedere o serie de criterii, cum ar fi: *consecințele negative suferite de cel în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială.*

Totodată, instanța trebuie să stabilească un anumit echilibru între prejudiciul moral suferit și despăgubirile acordate, în măsură să permită celui prejudiciat anumite avantaje care să atenueze suferințele morale, fără a se ajunge însă în situația îmbogățirii fără just temei.

Principiul ce se degajă din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materia daunelor morale, pe care instanțele naționale sunt obligate să îl aplice, este acela al statuării în echitate asupra despăgubirii acordate victimei, în raport de circumstanțele particulare ale fiecărui caz în parte. De asemenea, conform aceleiași jurisprudențe, despăgubirile acordate trebuie să păstreze un raport rezonabil de proporționalitate cu dauna suferită, sens în care a fost consacrat principiul proporționalității daunei cu despăgubirea acordată.

Suma de bani acordată cu titlu de daune morale nu trebuie să devină o sursă de îmbogățire pentru victimă, dar nici să aibă numai un caracter pur simbolic, ci ea trebuie să reprezinte doar atât cât este necesar pentru a-i ușura ori compensa, în măsura posibilă, suferințele pe care le-a îndurat sau eventual mai trebuie să le îndure.

Despăgubirea bănească pentru repararea unui prejudiciu nepatrimonial fiind, prin însăși destinația ei – aceea de a ușura situația persoanei lezate, de a-i acorda o satisfacție – o categorie juridică cu caracter special, ea trebuie să fie rezultatul unei analize atente a împrejurărilor concrete ale cauzei (intensitatea și durata suferințelor psihice încercate de terța persoană păgubită, determinate de gravitatea pierderii suferite în contextul situației sale concrete – legătura de rudenie cu victima accidentului, relațiile afective cu aceasta, suportul material asigurat în timpul vieții de victima accidentului și altele asemenea), deci a unor elemente obiective, care înlătură posibilitatea ca despăgubirea bănească acordată să constituie un mijloc imoral de îmbogățire a victimei.

Pentru a-și păstra caracterul de „satisfacție echitabilă”, daunele morale trebuie acordate într-un quantum care să nu le deturneze de la scopul și finalitatea prevăzute de lege, spre a nu deveni astfel un folos material injust, fără justificare causală în prejudiciul suferit și consecințele acestuia. Ca atare, despăgubirile acordate trebuie să păstreze un raport rezonabil de proporționalitate cu dauna suferită, în scopul asigurării unei juste compensații a suferințelor pe care le-au îndurat sau eventual mai trebuie să le îndure terțele persoane păgubite.

Ca atare, s-a reținut că suferința provocată tuturor părților civile prin pierderea, în urma accidentului rutier din data de 11.07.2022, a unei rude apropiate este permanentă, iar, la stabilirea despăgubirilor pentru daune morale, trebuie avut în vedere, pe de o parte, prejudiciul nepatrimonial ireparabil cauzat pe plan psihic, dar și consecințele pe plan social, profesional și familial pentru părțile civile.

Având în vedere toate aceste considerente, Curtea a reținut, că deși prima instanță a avut în vedere suferințele fiecărei părți civile în parte și a indicat, acolo unde era cazul, particularitățile avute

în vedere, aceasta nu a realizat o corectă apreciere a cuantumului despăgubirilor pentru daune morale care li se cuvin.

Astfel, Curtea, având în vedere, *inter alia*, gradul de rudenie al fiecăreia dintre apelantele – părți civile cu defuncta MMA și relațiile afective dintre aceștia, raportat la vârsta victimei de doar 53 de ani și a părților civile, la activitatea desfășurată de persoana vătămată MM anterior producerii evenimentului rutier, la starea de sănătate bună a acesteia, la relațiile strânse de familie pe care victima le-a avut cu părțile civile în viața cărora era implicată în mod activ, la circumstanțele personale ale inculpatului precum și la circumstanțele săvârșirii faptei așa cum au fost reținute anterior, având în vedere și nivelul despăgubirilor acordate în spețe similare și condițiile concrete socio-economice de la momentul acordării, a apreciat că se impune majorarea sumelor acordate cu titlu de daune morale astfel:

- pentru partea civilă MI (soț supraviețuitor) de la 50.000 euro la 60.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR)
- pentru partea civilă PI (sora defunctei) de la 20.000 euro la 30.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR)
- pentru partea civilă LI (fratele defunctei) de la 20.000 euro la 30.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR)
- pentru partea civilă DAA (sora defunctei) de la 20.000 euro la 30.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR)
- pentru partea civilă LV (fratele defunctei) de la 20.000 euro la 30.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR)
- pentru partea civilă FVI (fiica defunctei), de la 30.000 euro la 50.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR)
- pentru partea civilă MIG (fiul defunctei) de la 30.000 euro la 50.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR)
- pentru partea civilă FDI (fiica defunctei), de la 30.000 euro la 50.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR)
- pentru partea civilă MME (fiica defunctei), de la 30.000 euro la 50.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR)
- pentru partea civilă MPA (fiul defunctei), de la 30.000 euro la 50.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR).

În ceea ce privește daunele morale acordate nepoților victimei, Curtea a constatat că criticile formulate de apelanta – parte responsabilă civilmente sunt întemeiate, întrucât cuantumul acestora se impune a fi stabilit în raport de atingerea concretă adusă drepturilor și intereselor acestora care să poată fi reparată prin acordarea daunelor morale și fără ca prin acest lucru să se ajungă la o îmbogățire fără justă cauză. Astfel, având în vedere vârsta fragedă a părților civile FCE, FCI și FDM, de doar 10 ani, 7 ani și respectiv 5 ani la momentul decesului bunicii, a apreciat că se impune reducerea daunelor morale acordate acestora, de la 15.000 euro la 10.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR).

Cu privire la sumele acordate părții civile MLI (nepot defunctă), prin reprezentant legal MIG, contrar celor susținute de apelanta – parte responsabilă civilmente, dar în acord cu cele reținute de prima instanță, a apreciat că prejudiciul moral care se impune a fi reparat este unul cert, fiind reprezentat de suferința care, în mod cert, va fi încercată de partea civilă MLI în momentul în care va conștientiza pierderea bunicii sale.

În alte cuvinte, prejudiciul invocat de apelanta – parte civilă MLI, care s-a născut la aproximativ o lună după decesul bunicii sale MM, este unul viitor, producerea lui fiind însă neîndoieală.

Trebuie menționat că este, de asemenea, cert prejudiciul viitor care, deși nu s-a produs încă, este sigur că se va produce, el fiind astfel susceptibil de evaluare în prezent.

Ca atare, Curtea a apreciat că în cauză sunt pe deplin aplicabile prevederile art. 1.385 alin. (2) Cod civil, prevederi potrivit cărora se vor putea acorda despăgubiri și pentru un prejudiciu viitor dacă producerea lui este neîndoieală.

Însă, raportat la toate criteriile enunțate anterior și la faptul că partea civilă MLI nu a dezvoltat relații personale cu victima, Curtea a apreciat că suma de 4.000 de euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezintă o despăgubire justă.

De asemenea, a reținut că, în aprecierea Curții, sumele stabilite corespund cerințelor unei juste și integrale compensații a suferințelor pe care părțile civile le-au îndurat ca urmare a pierderii unui membru de familie.

În acest condiții, ținând cont de procentul de culpă de **20%** reținut în sarcina victimei, precum și de sumele deja achitate de partea responsabilă civilmente așa cum au fost reținute și de prima instanță, Curtea a obligat apelanta - parte responsabilă civilmente SC Euroins Romania Asigurare – Reasigurare SA, prin lichidator judiciar, la plata către părțile civile a următoarelor sume, cu titlu de despăgubiri civile:

- către partea civilă MI (soț supraviețuitor) a sumei de 48.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezentând daune morale și respectiv a sumei de 9.558, 40 lei, cu titlu de daune materiale;

- către partea civilă PI (sora defunctei) a sumei de 24.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezentând daune morale;

- către partea civilă LI (fratele defunctei) a sumei de 24.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezentând daune morale

- către partea civilă DAA (sora defunctei) a sumei de 24.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezentând daune morale

- către partea civilă LV (fratele defunctei) a sumei de 24.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezentând daune morale

- către partea civilă FVI (fiica defunctei) a sumei de 40.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezentând daune morale

- către partea civilă MIG (fiul defunctei) a sumei de 40.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezentând daune morale

- către partea civilă FDI (fiica defunctei) a sumei de 40.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezentând daune morale

- către partea civilă MME (fiica defunctei), a sumei de 40.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezentând daune morale

- către partea civilă MPA (fiul defunctei) a sumei de 40.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR). reprezentând daune morale

- către părțile civile FCE, FCI și FDM, prin reprezentanți legali, a câte 8.000 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezentând daune morale

- către partea civilă MLI (nepot defunctă) a sumei 3.200 euro (sau echivalentul în lei la data plății la cursul BNR) reprezentând daune morale.

Pentru aceste considerente, în baza art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. a) C.pr.pen. a admis apelurile formulate de inculpatul **slt. HCG**, de părțile civile anterior menționate și de partea responsabilă civilmente **S.C. EUROINS ROMÂNIA ASIGURARE - REASIGURARE SA – prin lichidator judiciar CITR Filiala București**, împotriva sentinței penale nr.137/04.12.2024 pronunțate de Tribunalul Militar Cluj în dosarul nr. 47/752/2024, a desființat **în parte**, sentința penală apelată, și rejudecând în fond, a hotărât în sensul celor anterior menționate.

